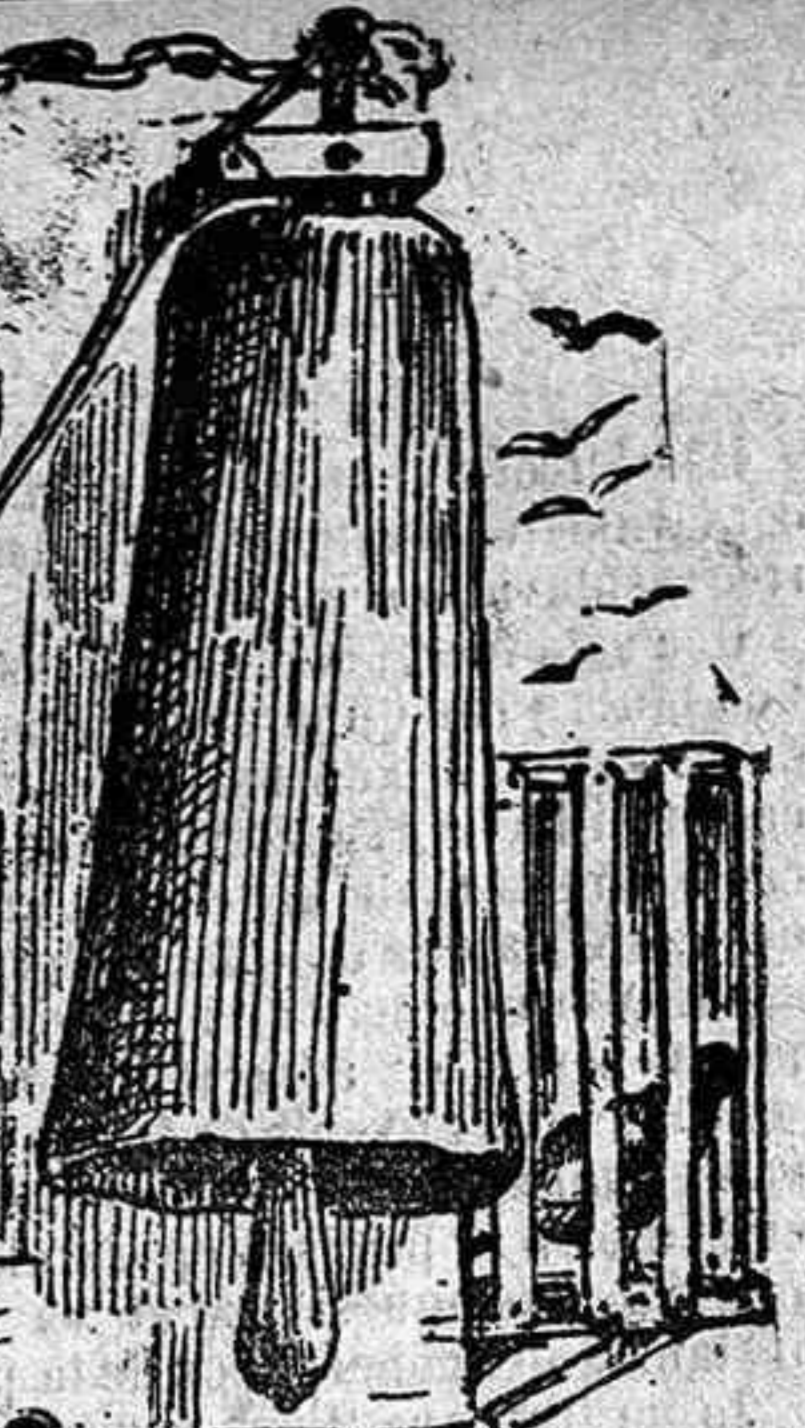

LA ESQUELLA

DE LA TORRATXA

PERIODICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA

y 10 centaus paper en l' isla de Cuba.
NUMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 3 rals.
Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger, 18

LA CAYGUDA DE LA FULLA.

¡Ma noy, quina MAESTRELADA!!

nisa lo bateig ab alegria que 's transparenta en las caras de tothom, desitjan! entre cullarada d' arrós y tirada de vi pujan per molts anys tornar á bateig per la pubilla de cal Soca.

MISTER JHONSON.

UN COP D' ULL ALS TEATROS.

Entre Donna Juanita y Tancredi s' ha estrenat al Principal: *Giorno é Notte*, opereta de Lecocq. No es un' obra de primer ordre; pero te un argument bastant divertit y pessas de música de efecte. Ja l' istiu passat l' haviam vista al Retiro feta per la companyia de 'n Cereseda; pero 'ls italians la carregan de sal y pebre. Lo dia del estreno durant l' acte segons un gat negre vá saltar sobre las taulas y desde las taulas á la segona fila de butacas. Me vá fer l' efecte de un sócio de la *Juventut catòlica* esparverat al veure que al Teatro de Santa Creu!! totas las artistas ensenyan las pantorrillas.

Romea: benefici del Sr. Mendez ab un drama vell: pero plé d'interés. Se titula *El payaso* y sigué molt ben interpretat pel protagonista.

M' han dit que 'l *Circo* ha obert las sévas portas ab una companyia de sarsuela organizada baix la base del baritono Sr. Moragas y de la seva esposa la tiple Sra. Marti. He vist en los diaris que han posat *Campanone, La guerra santa y Los mosqueteros grises*. Crech, segons noticias, que ho fan bastant bé: pero jo no puch assegurar res de *motu proprio*, per la senzilla raho de que aquella Empresa no deu haver sentit á dir que hi ha un periódich á Barcelona titolat *L'esquella de la torratxa* que s' ocupa de teatros.

Y vels: hi aqui que ja tenim al Retiro vestit d' hivern: pintat y empaperat de nou, ab' embans que privan l' ayre y respiraderos y ventiladors que 'l renovan, y ab estoras per mantenir lo calor, sembla que diga: «Anéu venint, filarmónichs, anéu venint... á dos ralets no més!» Al últim aquell teatro haurá sortit ab la seva de crear y sostenir l' ópera popular. Mentres prepara 'ls *Hugonots*, vá repetint las obras més aplaudidas: *Un ballo in maschera, Frá Diávolo, Macbeth y Favorita*.—Diumenje plovia en gran, y un xorro d' aygua queya sobre l' encarregat de las timbales. Sentint un' ópera tot prenent una dutxa 's curan molts malalties, entre ellas la mania de tocar las timbales.

L' *Español* y 'l *Tivoli* continuan fent grans entradas tots los diumenjes tarde y nit: l' *Español* ademés explota 'ls dijous y 'l *Tivoli* 'ls dissaptes. Fins are no s' ha estrenat cap obra de las que tenen anunciadas dits teatros. Tot anirá venint, y llavors parlarem d' ells més extensament.

Amigo, qui se 'n ha endut la palma aquesta senmana ha sigut lo *Circo equestre* de la Plassa de Catalunya. L' Senyor Alegria á la quenta, ha volgut despendir del públich fins al any que vé, de una manera brillant. Lo benefici de la seva simpática senyora l' hi proporcioná un plé de gom á gom: la beneficiada rebé molts regalos: fins n' hi havia un del Sr. Fontrodona, qu' es lo *decano* de la concurrencia: avuy lo mateix que quan era regidor no hi falta una sola nit. Fins sembla que senthi ell, lo circo es més plé.—Pèl demés s' han estrenat artistas molt notables: *La familia Colmar*, composta de fill, pare y mare que jugan ab lo noy com ab una pilota y aquest cau sempre de péus lo mateix que 'ls gats. Exercicis perillosos y de mérit que 'l públich aplaudeix ab entusiasme.—Després los marrecos *Abachi* y *Muzuz* que tenen la pell de color de catxumbo y saltan lo mateix que 'ls tigres. L' única cosa que en concepte meu los fá desmereixe, es que sigan *infels*, enemichs de la nostra santa religió. Lo senyor Alegria hauria de batejarlos. Aixís lo públich que 'ls aplaudeix no tindria remordiments de conciencia.—Los *Cuatro bemoles*, (dos catalans, un viscahi y un andalús) son quatre artistas de cap d' ala. Ja poden anar pel mon, que per tot arréu se guanyarán la vida. Tocan en sério y en broma varios instruments, se caracterizan de negres y 'l públich los obliga á sortir cinch y sis y set vegadas. Y encare dirán que *nadie es profeta en su patria*.

Dissapte 's obra la casa gran: estigan tranquils, que no faltará qui 'ls donga compte de las funcions del Liceo, sino ab la gracia ab que ho feya 'l pobre *Leyandro*, ab la deguda imparcialitat.

N. N. N.

A.....

Una de las més divinas aubadas de que gosarem tant tú, com jo, nos sentarem d' un castell entre las ruinas. Y admirant lo descubert—permet que 'n fassi recort—crixia nostre transport en brassos d' aquell desert.

Allí de lo cart cullit l' aspre tronch tant sols hi brota y un poch més enllá s' hi nota algun pati derruhit.

Y d' entre mitj las filadas de sechs y podrits boscallis divisayam sens' cristalls y sens' escuts sas portadas.

Nostre amor, lo siti, 'l dia, la sola y tranquila estancia y del contorn la vagancia, tot nos brindava poesia.

Tu estavas pàlida, ¡es clái jo plé d' amor, ab perdó te vaig demaná un petó, primer que 'm vares doná.

Y ab carinyo caute os que casi explicar no sé, tras d' aquell petó primé me 'n donares hasta dos.

Quan las ruinas deixares ab un cert estrany dolor, —aquí queda lo meu cor! casi plorant exclamares.—

Y com tot passa qu' aterra ton amor quedá en olvit, vaig mirá y veji en ton pit en lloch de foch tant sols terra.

Y al recortar tas mohinas frasses, de poch temps avants veig que tenias molt ans ja lo teu cor entre ruinas.

A. F. Y O

ESQUELLOTS.

Un extranger s' escandalisa de lo següent: Havia anat á l'ofici al Pi y 'l cobrador de las cadiras vá passar á cobrarli quatre quartos.

Al cap de un rato, segona passada, y quatre quartos més.

—Pero home ¿no hi pagat fá un moment? ¿que per ventura no se 'n recorda?

—No hi fá res: are ha sortit un' altra missa y 's paga á dos quartos per missa.

Poch rato després tercera passada: havia sortit una tercera missa. L' extranger vá donarli una moneda de quatre duros, demanant cambi y 'l de las cadiras vá moure un escándol.

Aixís com als teatros de Madrid hi ha funcions per horas, á la iglesia del Pi—y crech que en las altrás succehirá 'l mateix—cada missa representa una funció nova que 's paga apart.

Pero al ménos á las portas de las iglesias hauria de pôsars' hi una nota com la dels cartells dels toros, que digués:

—No se admiten monedas que deban pesarse.

Aquí vindria bé recordar aquell passatge de la vida de Jesucrist: «L' expulsió dels mercaders del temple.»

Pero prefereixo una cosa: avants de que 'ls mercaders sigan los qu' expulsin del temple á Jesucrist, será necessari que 'l bisbe nou, com á bon catalá y home decidit ho eviti.

Si vol confirmar als traficants, ja té galdas que s' esperan.

S' ha cambiat l' armament dels veteranos. Are tenen remington lo mateix que l' exercit.

—Avi, deya una criatura, neta de un veterano: cuydado á ferse mal ¿ho sent? Miri que de un mánech d' escombra 'n ván sortir set balas.

Y 'l veterano deya:—Are que tinch remington, ja puch morir ¡Deu meu!

Un jove de cara mistica, coll-tort y ulls baixos, vá presentarse á la sagristia de una iglesia de monjas de Valencia, y mentres lo sagristá era á avisar al vicari, vá desapareixe, enduhentse'n un calze, una patena, un panyo y altres objectes.

A la quenta 'l jove de cara mistica, coll-tort y ulls baixos era un aprenent de capellá, que no tenint diners, buscava las eynas per establirse, pèl seu compte.

A Inglaterra s' han casat dos muts, y muts eran tots los convidats á la boda.

M' hauria agradat veure com dinavan. De segur que després del Champany enrahonarian ab los cotzes, sobre tot los que tenian una vehina guapa.

Llegeixo: «A Colmenares, poble de la provincia de Málaga, han sigut assassinat y ferit respectivament dos recaudadors de contribucions.» Ja han cobrat.

Se queixa un periódich de que una targeta postal

per l' interior, vá passar per París avants de arribar al seu destino.

Quan vulgan fer un viatge, ja ho saben: no vajan al carril. Basta que 's fiquin dintre de un sobre y 's fassan tirá al corréu.

Ab un cable sub-mari que s' ha posat de nou, assegura un periódich que 'ls telégramas dirigits al punt més apartat del Brasil no tardan més que unas 24 horas á arribar al seu destino.

¡Impossible! De Barcelona á Madrid ja n' hi están més.

Resposta d' un catalanista: —Pero que per ventura no sab vosté que Barcelona es més lluny de Madrid que del Brasil?

A Italia han comensat á usarse petits llumets elétrichs en las corbatas, en compte de diamants.

¡Qué volen que 'ls diga! —Per electricisar á las donas me sembla que 'ls diamants han de ser més eficassos que la llum eléctrica.

Los madrilenyos tindrán carreras de caballs los dias 27, 29 y 31 del actual.

Més valdria que corressen esquerrans de provincia: seria un espectacle més nou y més barato.

Aixís com aixís, al entornarse'n á casa seva sense destino ¡no n' están poch de correputs!

Al Sr. Mascaró, president de la Diputació provincial l' hi han concedit la *gran creu* de Isabel la Católica. Sembla que 'n Xana 's ha ofert per ferli de Cirinéu. L' ajudará á portarla.

¡Quinas cosas se véhen pèl mon! L' Academia de Bellas Arts de Valencia, ha demanat al govern que se l' hi concedeixi la denominació de *real*.

Per mi que l' hi concedeixin fins la de *mitja pesseta* y tot.

Y si la vol columnaria que ho diga.

Dias endarrera vá desapareixe una boca de riego de la companyia d' ayguas de Besós.

L' hassanya vá realisarse davant de la Llotja, á la llum del dia.

Per treure una boca de riego com aquella, 's necessita una hora de treball al ménos.

Créguin que casi es més fácil despullar al municipal qu' estiga de punt y endürsenhi l' uniforme sense que se 'n adoni.

¡Olé! Llista de regalos fets pèl rey als toreros que ván pendre part en una de las últimas corridas de Madrid: A *Lagartijo*, una petaca de pell de Russia ab inicials y corona de brillants.

Al *Currito*, una botonadura de brillants.

Al *Almendo*, un altra botonadura de brillants.

A Fernando Gomez (el *Gallo*), una cadena de brillants.

¡Viva 'l brillo! Créguinme á mi, senyors mestres d' estudi, en lloch de aprendre á morir-se de gana, aprenguin á matar toros.

Diu que per l' América del Sud corren una companyia de lloros y cotorras que cantan óperas italianas.

Per Italia está cridat l' atenció una serie de gats afinats. Per medi de un teclat se 'ls punxa y cada gat dona una nota de 'l escala.

Are no faltaria sino que las cotorras y gats 'ls harrrejessin.

Hi vist los acorts de la comissió de Foment encaminats á evitar gatuperis per l' istil de aquells del carrer de la *Gran Vida*.

Jo 'm creya, francament, que aquells senyors, després de lo succehit, presentarian la dimissió

Peró nó, encare tenen pit per corretjir defectes, que á dreta lley havian de corretjirlos al pendre possessió. Barcelona, davant d' aquest zel intempestiu, no podrá ménos que dir.

—Al asno muerto, la cebada al rabo.

Lo rector de Porrera vá negarse á batejar una criatura, á pretext de que 'l seu pare no cumpria ab la parroquia.

Y 'l pare vá enviar al rector de Porrera á la porra.

Una estranyesa: Pot ensenyarse á escriure á un gós, á un mico y fins á un gal... pero es impossible ensenyar á cap auell.

¿Qué proba aixó?

Que per escriure lo que ménos falta son las plumas.

QÜENTOS.

Es de nit.
Pel carrer del Bisbe passa un mestre fent esses y en-
trabancantse.
Tot d' un plegat deixa escapar un cert soroll que...
Pero, silencio: al mateix temps toca la una.
Lo borratxo:
—Y la dona encare dirà que tinch lo relotje espat-
llat... Vaig ab la Catedral.

Entre ellas.
—Elissa, ¿y creus de bona fé que 'l teu marit, ahir
al sortir de casa ab l' escopeta, s' n anà á cassar?
—Ho crech á ulls cluchs.
—¿Pero que no vas véure que al tornar no duya un
conill, ni una llebra, ni un trist parda?
—Precisament aixó 'm fá créure que vá anarhi.
¡Y are aneu á entendre las donas!

Entre pescadors de canya:
—¿Pero cóm t' ho arreglas Batista per agafar tants
barbs?
—Cóm vols que m' ho arregli. Agafantlos.
—Pero si diu qu' están tant escamats, que al véure
un am de una hora lluny ja fujen...
—Donchs al am meu hi pican sempre.
—Si qu' es est any.
—No ho es gens. La nit avants de anar á pescar, tiro
unas quantas lliuras de cremor tartaro al aygua, los
barbs se purgan, y l' endemà tenen una gana que 'ls
vola.

Andalusada.
Un xicot vá posarse mitja pesseta á la boca y estant
distret vá empassarsela.
Corren tot seguit á busca 'l metje, aquest extén una
recepta y á la tarde quan hi torna, pregunta:
—Que tal ¿l' ha feta?
—Si senyor; pero sempre s' hi ha de perdre alguna
cosa.
—¿Cóm s' entén?
—Si senyor, fins are no ha fet més que setze quartos.

Diálech entre un general y un sorge.
—General, ¿me dona permis per anar un quant temps
á casa?
—Ja veurá, comensi per donarme tractament.
—¿Tractament? No 'n tinch pas.
—Donchs jo si que 'n tinch.
—Y donchs si 'n t' perqué 'n demana?

A un borratxo de professió l' hi preguntavan:
—Digas, Baldiri, si 't feyan diputat á Corts y hagues-
sis de parlar ¿qu' es lo que t' imposaria més?
—¿A mi? 'L vas d' aygua.

Un avaro al cap de quinze anys de dur lo mateix bar-
ret decideix comprarse'n un altre y 's dirigeix al
mateix sombrerer.
Al obrir las ventallas, fent mitja rialleta, diu:
—¿No véu? Ja torno.

En una tertulia:
—Senyoreta, tinch l' honor de presentarli al senyor
Fulano de Tal, que no es tant tonto com sembla.
Lo senyor Fulano de Tal:

—En efecte senyoreta; y aquetsa es la diferencia
que hi ha entre 'l meu amich y un servidor de vosté.

Un home presumtuós, deya un dia:
—De la mèva familia n' han sortit molts homes de
talent.
—Es molt possible, respongué un que l' estava es-
coltant, y sens dupte per aixó no n' ha quedat gens
per vosté.

Se parla d' una cantant.
—¡Es una gran artista! ¡Es colossal! ¡Y quina manera
de cantar! (Aixó ho deya un entusiasta.)
—Tot lo que vulgas; pero ¿y la figura?
—¿Qué tens que dir de la figura?
—¿Qué tinch que dir? Que fins t' un ull més xich
que l' altre.
—¡Un ull més xich! Al contrari, tonto. Lo que 'n t' é
es un de més gros.

Un pare molt rigorós se proposa castigar al seu fill
que acaba de fer una travessura.
—Vés, l' hi diu, vés desseguida al quarto fosch, tán-
cat á dins y pórtam la clau.

Lo correuher de un poble de fora fá tres horas de
cami per dur una carta á una casa de pagés.
Trova al masover cavant un quadro de cols y tot
acostantse l' hi diu:
—Vaja Ambrós, vos duch carta del vostre noy. Ve
de Buenos Ayres, no está franquejada y héu de pagar
vintiquatre quartos.
—¿Vintiquatre quartos? fá 'l pagés. Ja te la pots en-
tornar... Are ja sé que 'l noy es viu... Si fos mort no
m' escriuria.

En los temps de anar á passar una temporada á
fora, un senyor vá emportarse 'n á un establiment de
banys á la dona d' un amich seu.
Lo marit, després de pendre informes, averiguá 'l
seu paradero y posantse en cami, á lo millor se pre-
sentá á l' establiment, armantse una gran saragata.
—¡Infame! exclamava 'l marit ultrajat y ho deya en
castellà: así arrastras la honra inmaculada de tu es-
poso?

Al veure aquell accent y aquella actitud dramática, l'
amo del establiment, intervingué en la qüestió, dihent:
—Pel que veig, vostés son cómichs, y als comediantes
se 'ls cobra per endavant.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

Es fruita l' *Hu* repetida,
dos inversa es mineral;
tres es nota musical;
y no vull dir cap mentida:
vaig veure una mariposa
que sjogassada volava
y que anhelosa buscava
la tot de una fresca rosa.

S. B. DARNIUS.

II.

Si per regla general
vols tení als homes dos-tres,
sense que sigan total
dónals' hi prima al revés.

J. ESCOFET

MUDANSA.

Molt serveix per navegá
mon total posat ab a;
en l' hivern hi sol habé
mon total posat ab e;
los aucells han de sortí
de mon tot escrit ab i;
lo vestit que porto jo
es mol tot posat ab o.

T. SIMPÀTICH.

ANAGRAMA.

En Pep qu' es tot ab la Viada
y qu' es de noble total,
senyala tot á la criada
perque tregui en la bugada
las tot del seu devantal.

VERBI-GRACIA.

CONVERSA.

—Ahir passejant per la Rambla sabs á qui vaig veure? A
la tèva cusina.
—A la Roseta?
—Cá home.
—Donchs á qui?
—Búscaho que ja t' ho he dit bè prou.

J. MASSÓ

ROMBO.

•
•••
•••••
•••••
•••••
•

Omplir los pichs ab lletres que horisontal y verticalment
digan: 1.ª ratlla, una lletra. 2.ª búscaho en la cara, 3.ª
nom de dona; 4.ª un número y 5.ª una v. cal

NOFRE Y MARIETA.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8—Nom d' home.
4 5 3 4 5 3 2—Aucell.
6 2 4 2 3 5—Poble.
3 5 6 7 8—Nom d' home.
3 2 4 2—Animal.
4 3 5—l. que fá soroll.
3 7—Nota musical.
1—Lletra.

NOFRE Y MARIETA.

GEROGLIFICH.

× A =
OR
I I

DANIA.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO

1. XARADA 1.ª—*Val-de-ment.*
2. ID. 2.ª—*Lá-mi-na.*
3. TRENCA-CAPS.—*Lá-mi-na.*
4. MUDANSA.—*Cars-Curs*
5. ANAGRAMA.—*Paso-Sopa-Posa.*
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Pilar.*
7. CONVERSA LOGOGRIFICA.—*Cárlos.*
8. GEROGLIFICH.—*Tot discurs té punt final.*

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

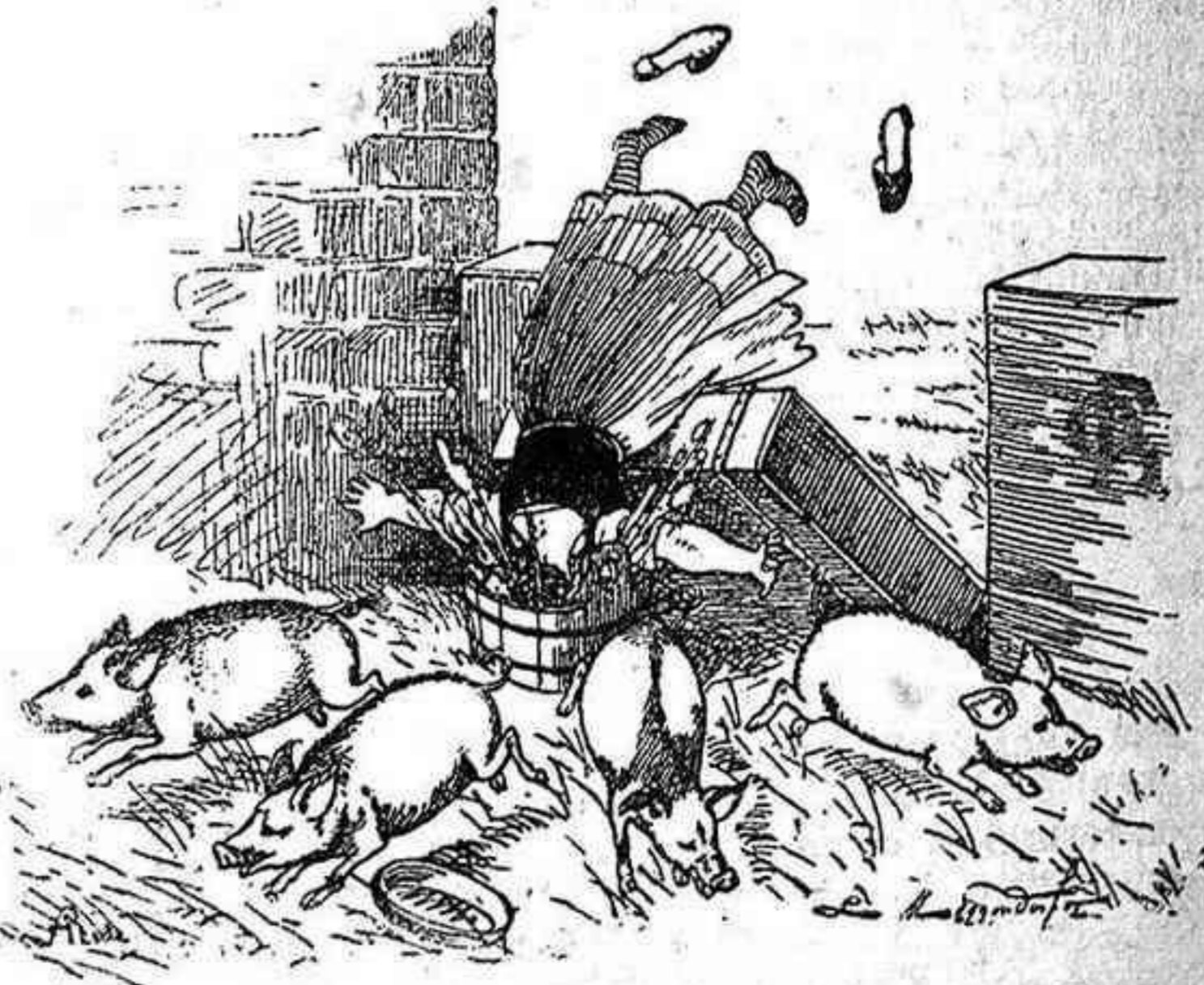
QUADROS DE MOVIMENT.—Prés al natural.

Xiul Xiul Xiul

¡Y quina càrpanta!

¡Barrabum!...